

Fullmäktige 09.06.2025 § 86

§ 86

Första delårsrapporten 2025

Beredning och upplysningar:
Jyrkkä Maria

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

1
antecknar den bifogade första delårsrapporten 2025 för kännedom

2
antecknar den bifogade koncernrapporten för Esbo stad för januari–mars 2025 för kännedom

3
beslutar att Esbotillägget för sysselsättning inte längre beviljas 2025, utan att det återstående anslaget riktas till lagstadgad lönesubvention.

4
godkänner följande anslagsökningar:

Nämnden för fostran och lärande
ökning av anslaget för verksamhetskostnader 2 000 000 euro

4400 Stadsmiljösektorns stab, sektorledningen
ökning av investeringsanslaget, markförvärv 18 000 000 euro

Aktier och andelar koncernförvaltningen/fullmäktige
ökning av investeringsanslaget, aktier och andelar 60 000 euro.

Behandling

Värmälä lämnade understödd av Lievonen följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att man sörjer för tillräckliga stödåtgärder för barn och unga som behöver stöd eller krävande särskilt stöd.

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Värmäläs förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige godkände det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställan:

Fullmäktige hemställer att man sörjer för tillräckliga stödåtgärder för barn och unga som behöver stöd eller krävande särskilt stöd.

Redogörelse

1. Första delårsrapporten 2025

Invånarantalet fortsätter att öka kraftigt

Enligt förhandsuppgifter från Statistikcentralen ökade folkmängden i Esbo med 1250 personer under året fram till utgången av mars. Enligt förhandsuppgifterna var folkmängden 322 180 personer i slutet av mars 2025.

Om folkökningen fortsätter i samma takt som i början av året, kommer den totala folkökningen i år att vara cirka 5 500 personer. Finlands folkökning är fortfarande koncentrerad till huvudstadsregionen, och ökningen i Esbo är kraftigast i jämförelse med många stora städer. De senaste åren har folkökningen i Esbo varit exceptionellt stor och årets prognos är i linje med stadens befolkningsprognos på längre sikt.

Arbetslösheten fortsätter att öka

I mars 2025 var andelen arbetslösa av arbetskraften i Esbo 10,9 procent, det vill säga 1,6 procentenheter högre än ett år tidigare. Arbetslöshetsgraden i hela landet var 11,8 procent. I synnerhet har antalet långtidsarbetslösa ökat från ett år tidigare och närmar sig nivån under coronatiden. Antalet lediga jobb är 1 523, mot 2 073 ett år tidigare.

Obalans i ekonomin – intäkterna underskrids och kostnaderna överskrids

Verksamhetsintäkterna torde underskrida budgeten med 14,2 miljoner euro. Den viktigaste faktorn är markförsäljningsintäkterna, som torde underskrida budgeten med 26 miljoner euro. Dessutom underskrider intäkterna av ansökningar av bygglov budgeten med 1,3 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna höjs av intäkterna av markanvändningsavtal, som överskrids med 9,5 miljoner euro. De förutsätter dock motsvarande anslagsökningar i investeringarna. Den kalkylerade kommunala ersättningen för integration samt småbarnspedagogikens klientavgifter torde också överskrida budgeten.

Verksamhetskostnaderna kommer att överskridas med 6,6 miljoner euro. De största faktorerna är sysselsättningstjänsternas arbetslöshetsunderstöd 6,1 miljoner euro och enhetens övriga kostnader 0,9 miljoner euro. Finsk utbildning torde överskrida personalkostnaderna med 3 miljoner euro, varav bikostnadernas andel är 1,1 miljoner euro. De övriga sektorerna torde i huvudsak hålla sig till eller underskrida budgeten.

Personalkostnaderna (inklusive uthyrning av arbetskraft), som utgör en betydande del av verksamhetskostnaderna, har ökat med 7,8 procent under året. Ökningen är betydande och den är snabbare än ökningen av antalet kunder och servicebehovet. Intäkterna, med vilka ordnandet av tjänsterna finansieras, ökar inte lika kraftigt. Därför måste staden ägna större uppmärksamhet åt arbetskraftskostnaderna samt söka balans med kundantal och inkomstbas.

På grund av den ekonomiska obalansen och många risker som är förenade med inflytandet av intäkter ska resultatenheterna fästa särskild uppmärksamhet vid kostnadsutvecklingen och säkerställa att budgeten följs samt söka åtgärder för att minska förväntad överskridning under året.

Den svåra ekonomiska situationen återspeglas i skatteintäkternas utveckling

Skattefinansiering (skatter och statsandelar) inflöt i januari–mars 421,4 miljoner euro. I stadens prognos för skatteintäkter beaktas finansministeriets prognos för skatteintäkter och Kommunförbundets prognos för skatteramen. På grundval av dessa uppgifter och prognoser ser det ut som kommunalskatteintäkterna 2024 kommer att underskrida budgeten med 22 miljoner euro. I maj månads redovisningar för kommunalskatt beaktas justeringen av gruppandelarna för förvärvs- och kapitalinkomstskattetagare, som är negativ för kommunerna. Rättelsen görs undantagsvis redan i maj så att den motsvarar Finansministeriets färskas uppskattningar av skattemängderna. Rättelsen för kommunerna skatteåret 2024 är –163 miljoner euro, eftersom kommunerna redovisades för mycket år 2024. Korrigeringen för 2025 är i sin helhet –183 miljoner euro och dess inverkan på Esbo på årsnivå är sammanlagt cirka –18 miljoner euro. Redovisningen av kommunalskatteinkomster förväntas bli svagare i slutet av året.

Samfundsskatteintäkterna torde underskrida budgeten med cirka 4 miljoner euro. Samfundsskatteinkomsterna minskar på grund av minskade förskottsskatteredovisningar under innevarande år. Bland annat resultatprognoserna för vissa stora företag har försämrats och deras inverkan återspeglas särskilt i Esbos samfundsskatt.

Undervisnings- och kulturministeriets statsandel har uppdaterats enligt ett beslut i december. Statsandelen torde överskrida budgeten med 5 miljoner euro. Ökningen av statsandelen för förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen och för gymnasieutbildning från år 2024 överskrider budgeten.

Skattefinansieringen i Esbo är i hög grad beroende av statsandelar. Över 30 procent av skattefinansieringen består av statsandelar som inte utvecklas i samma förhållande som skatteinkomsterna eller som invånarantalet, och således som ordnandet av tjänster. Statsandelarna täcker endast en del av kostnaderna för ordnandet av tjänsterna.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde beräknas vara –154 miljoner euro och underskrida budgeten med 69 miljoner euro. Kassaflödet försvagas av att skatteinkomsterna och markförsäljningsinkomsterna torde underskrida budgeten och av överskridningar och ökning av investeringarna.

Resultatet fram till april torde bli rekordlågt, endast 16,5 miljoner euro. Avvikelsen från budgeten är nästan 38 miljoner euro. Det bör noteras att intäkterna av markanvändningsavtal på 9,5 miljoner euro förbättrar resultatet men höjer investeringskostnaderna i motsvarande grad. Stadens faktiska och jämförbara resultat torde bli endast 7 miljoner euro och underskrida budgeten med 42 miljoner euro. Det kommande resultatet är fortfarande osäkert och prognoserna preciseras i de kommande månadsrapporterna och delårsöversikterna.

Investeringarna torde uppgå till totalt cirka 384 miljoner euro. Det förekommer avvikelser och överföringar i enskilda lokalprojekt. I sin helhet förutspås byggandet av lokaler underskrida budgeten med 6,4 miljoner euro. Privatfinansierade infrastruktursprojekt gör det möjligt

bland annat i Kera, Ängskulla, Finno och Kaitans att genomföra projekten snabbare än förutspått och de finansierar en del av Esbo stadsbana. Dessutom byggs Åbovägen om på två år i stället för tre år och de investeringar i Spårjokern som planerats för år 2024 genomförs år 2025.

2. Genomförande av programmet En ekonomiskt hållbar stad

Produktivetsprognosen för produktivets- och anpassningsprogrammet En ekonomiskt hållbar stad är starkt negativ under årets första kvartal, även om utfallet vid utgången av 2024 överskreds med 3,8 miljoner euro. Programmet torde underskrida årsmålet för 2025 med 26,2 miljoner euro, jämfört med prognosen 20,8 miljoner euro. Programmets mål för 2025 är att förbättra produktiviteten med 47 miljoner (utgiftsminskning och inkomstökning).

Prognosen försämrar särskilt av utmaningen att sälja funktioner eller sammanslutningar som inte hör till stadens kärnverksamhet. Målet för försäljningen är ett inkomstillägg på 25 miljoner euro i år. Enligt den nuvarande prognosen kommer detta inte att ske alls. Dessutom uppnås tills vidare inte målet att höja markförsäljningsvinsterna till nivån 60 miljoner euro 2023–2025 (avvikelse –2,0 miljoner euro) och minska kollektivtrafikens kostnader (avvikelse –1,8 miljoner euro).

Positivt på årsprognosen inverkar i synnerhet intäktsföring av koncernsamfundens överskott och egendom till staden (överskridning +5,4 miljoner euro) samt höjning av avgifterna för jorddeponi (överskridning +1,5 miljoner euro).

Det är dock skäl att beakta att de stora enskilda posterna i prognosen i huvudsak inte beror på en egentlig förbättring av produktiviteten. De baserar sig på engångsåtgärder och inkomstposter som staden har en begränsad direkt inverkan på. Detta understryker behovet av mer permanenta och strukturella produktivetsåtgärder.

3. Esbo stads koncernrapport

I Esbo stads koncernrapport granskas uppnåendet av de resultatmål som fullmäktige ställt för koncernsammanslutningarna. Rapporten för första kvartalet januari–mars 2025 innehåller uppgifter om utfallet av målen och ekonomin samt en prognos över utfallet på årsnivå.

Fullmäktige har uppställt 29 mål för koncernsammanslutningarna i budgeten för 2025. Enligt utfallet det första kvartalet 2025 torde 18 mål nås som planerat. Uppnåendet av elva resultatmål är osäkert. Alla mål torde nås åtminstone delvis.

4. Stadens resultatmål 2025

Staden hade ställt 26 resultatmål för hela staden år 2025. För flera av resultatmålen har framstegen ännu inte kunnat bedömas i förhållande till utgångsvärdena, det vill säga rapporteringsuppgifterna i bokslutet. Mätaruppgifterna för många av resultatmålen uppdateras i följande delårsrapport. Mätarna av de funktionella målen är till stor del kopplade till olika slags enkät- och urvalsinformation, ur vilken uppgifterna uppdateras en eller två gånger per år. Dessutom har innehållet i de kvalitativa bedömningarna inte förändrats i samband med bokslutet och dessa preciseras på nytt i samband med den andra delårsrapporten.

I detta skede uppskattas att nio av resultatmålen nås. Två resultatmål torde nås delvis och avvikelser har observerats i uppnåendet av två resultatmål.

Avvikelser observeras i målet om investeringarnas kassaflöde och inkomstfinansiering. Den andra avvikelserna hänför sig till ungdomsarbetslösheten, där målbilden är ambitiös med tanke på det nationella sysselsättningsläget. Arbetslösheten bland personer under 25 år har ökat ytterligare från föregående mätning.

I detta skede bedöms det att flera mål nås. Till exempel har småbarnspedagogikens och den grundläggande utbildningens tillgång på arbetskraft samt hälsan i arbetet förbättrats. När det gäller hobbyverksamhet för barn och unga är resultaten goda, men det bör noteras att enkäten har riktats till ett annat område än förra gången. Färdplanen för ett natursmart Esbo har godkänts och arbetet för naturens mångfald framskrider. Responsen av deltagarna i evenemang för internationella experter och företag har varit utmärkt, även om antalet företag ligger något under målet.

5. Ändringar i budgeten

Nämnden för fostran och lärande

Resultatprognosen för 2025 för finsk grundläggande utbildning i sektorn för fostran och lärande innehåller obudgeterade kostnader. Antalet elever med ett främmande språk som modersmål och elever som får krävande stöd ökar betydligt mer än väntat. Av de kostnader som överskrider budgeten täcks 1 500 000 euro av ökningen genom begränsning av resursen till skolorna inom den grundläggande utbildningen vid fördelningen av resurserna till skolorna hösten 2025. Resten av de kostnader som överskrider budgeten täcks med ett tillägg på 2 miljoner euro.

Markanskaffning

Stadsmiljösektorns stab har uppskattat behovet av anslag för markförvärv år 2025 till sammanlagt 26 miljoner euro och föreslår ett tillägg på 18 miljoner euro för markförvärv.

De budgeterade anslagen för markförvärv på 5 miljoner euro har till stor del använts för genomförda köp (1,1 miljoner euro), bundits till sedvanlig anskaffning av allmänna områden (1,2 miljoner euro) och till havsutfyllnadsområden i Kägeludden (2,42 miljoner euro). Fullmäktige beviljade 24.2.2025 ett anslag på 2,151 miljoner euro för markförvärv i Alberga och 28.4.2025 ett anslag på 1,26 miljoner euro för markförvärv i Gröndal.

Användningen av det föreslagna tilläggsanslaget på 18 miljoner euro:

- Verkställighet av slutliga överlåtelsehandlingar enligt juridiskt bindande föravtal som ingåtts inom ramen för markanvändningsavtal. I samband med markanvändningsavtal ingås ofta juridiskt bindande föravtal om fastighetsöverlåtelse, vilket innebär att den slutliga överlåtelsehandlingen ska undertecknas enligt den tidsplan som anges i föravtalet. Stadsstyrelsen godkänner markanvändningsavtalen i samband med detaljplanen och ett avtal träder i kraft när detaljplanen träder i kraft. År 2025 infaller exceptionellt stora markförvärv av detta slag, bland annat anskaffning för första fasen av planområdet Glashyttan (4,3 miljoner euro), andra fasen av planområdet Rusthållsbrinken (4,6 miljoner euro) samt andra fasen av planområdet Kera (1,45 miljoner euro). Övrigt markförvärv uppgår till cirka 3,2 miljoner euro: Finno centrum, Stenkarlen, Kemisten, Näktergalsliden, Hannusstranden, Flitarhörnet, Siarhörnet, Serviudden och Kulturplatsen.

- Stadsstyrelsens beslut 31.3.2025 om markförvärv på 4 miljoner euro i Nupurböle och Kolmpers.
- Inlösenkostnader, cirka 0,5 miljoner euro.

Aktier och andelar, teckning av aktier i Kvanttinova Oy

Staden har tecknat sex aktier i Kvanttinova Oy till ett teckningspris på 10 000 euro per aktie, sammanlagt 60 000 euro. Stadsstyrelsen beslutade 16.12.2024 att anslagen överförs från investeringsanslagen för informationsförvaltningens IT-utvecklingsprojekt under koncernförvaltningens aktier och andelar till teckning av aktier i Kvanttinova Oy, som dock inte hade genomförts 2024 utan har överförs till 2025.

Teckningen av aktierna har nu bokförts på år 2025. I koncernförvaltningens/fullmäktiges aktier och andelar finns ingen anslagsreservering för innevarande år och därför föreslås ett tillägg på 60 000 euro.

6. Kommuntillägg för främjande av sysselsättningen

Kommuntillägget för främjande av sysselsättningen, det vill säga Esbotillägget för sysselsättning, beviljas enligt prövning till företag och arbetsgivare i tredje sektorn som sysselsätter en arbetslös Esbo som hör till målgruppen. Grunderna för beviljande av Esbotillägg har behandlats av stadsstyrelsen 28.8.2023. Esbotillägget är kopplat till en arbetslös arbetssökandes rätt till lönesubvention och beviljas arbetsgivaren utöver lönesubventionen. På grund av de knappa anslagen för 2025 kommer Esbotillägget inte att beviljas under resten av 2025 och det återstående anslaget riktas mer verkningsfullt till lagstadgad lönesubvention. Detta gör det möjligt att sysselsätta fler arbetslösa med lönesubvention. Anslagens tillräcklighet preciseras i andra delårsrapporten. För att öka Esbotilläggets effekt kommer stödformen att formuleras och kriterierna fastställas på nytt år 2025.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 2.6.2025 § 181

Förslag

Föredragande

Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1
antecknar den bifogade första delårsrapporten 2025 för kännedom

2
antecknar den bifogade koncernrapporten för Esbo stad för januari–mars 2025 för kännedom

3
beslutar att Esbotillägget för sysselsättning inte längre beviljas 2025, utan att det återstående anslaget riktas till lagstadgad lönesubvention.

4
godkänner följande anslagsökningar:

Nämnden för fostran och lärande
ökning av anslaget för verksamhetskostnader 2 000 000 euro

4400 Stadsmiljösektorns stab, sektorledningen
ökning av investeringsanslaget, markförvärv 18 000 000 euro

Aktier och andelar koncernförvaltningen/fullmäktige
ökning av investeringsanslaget, aktier och andelar 60 000 euro

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Osavuosikatsaus 1_2025
- 2 Tulostavoitteet_OVK1_2025
- 3 Konserniraportti tammi-maaliskuu 2025
- 4 PKS-omistajaohjausraportti HSL ja HSY Q1-2025
- 5 Take Q1 2025

Tilläggsmaterial

- Tuloslaskelma OVK1_2025 Sitovat tasot
- Investointiraportti EK OVK1_2025

För kännedom